

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Betono gaminių gamybos ekonominės
veiklos rūšies įmonių vadovams

2018-08- Nr. SD-37-

Lietuvos pramonininkų konfederacijai
El. p. sekretoriatas@lpk.lt

Lietuvos statybininkų asociacijai
El. p.: info@statybininkai.lt

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai
El. p.: info@lpsk.lt

Lietuvos profesinei sąjungai "Solidarumas"
El. paštas: ninfo@lps.lt

Šiuo laišku norėtume atkreipti dėmesį į atvejus, kai, sandėliuojant stambių gabaritų gelžbetoninius / betoninius ar kitus santykiniai didelio svorio bei matmenų gaminius, neįvertinami pavojai darbuotojų gyvybei ir sveikatai ir kokie to padariniai.

2018 m. vasario 11 d. AB „Aksa“ tiltinio kranu operatorius formavimo ceche tiltiniu kranu transportavo sieninę plokštę (matmenys buvo 2480x2660x200 mm, svoris – 3133,2 kg) į apdailos zoną. Apdailos zonoje plokštės buvo sandėliuojamos ant medinių tašų įmonės pasigamintame metaliniame stove. Plokščių stabilumą ir vertikalumą turėjo užtikrinti metaliniai vamzdžiai, įstatomi į tam skirtas angas, bei mediniai kaiščiai (kyliai), įspraudžiami tarp plokštės ir vamzdžio. Stove jau buvo pastatyta ir užfiksuota dešimt vienetų įvairaus matmenų plokščių. Atpalaidavus stropus, plokštės vienas kraštas nuslydo nuo medinio tašo ir trinktelėjo į grindis bei į stovą. Dėl sandėliuojamos plokštės momentinio smūgio stovas sujudėjo, todėl virto dešinės pusės pirmoji plokštė (matmenys – 6135x3260x200 mm, svoris – 9300 kg), tuo pačiu nuversdama gretimai stovinčią plokštę, kuri kliudė operatorių. Darbuotojas dėl patirtos galvos traumos mirė vietoje.

Įvykio darbe tyrimo metu nustatyta, kad nelaimingą atsitikimą darbe sąlygojo darbo įrenginio konstrukcijos trūkumai: didelių gabaritų sieninė plokštė virto, kai sunkio jėgos veikiami neatlaikė (nulinko) ją fiksavę elementai (vamzdžiai), įdėti į metalinį stovą. Tiriant įvykį taip pat buvo konstatuoti profesinio rizikos vertinimo darbo vietose formavimo ceche bei vidinės kontrolės įmonėje trūkumai. Konkrečiai – formavimo ceche neįvertinti visi profesinės rizikos veiksniai; technologinio proceso kortelėje nenumatyta, kaip saugiai įvykdyti sienų pastatymo ir fiksavimo technologines operacijas; neužtikrinta kontrolė, kad išformuoti gaminiai į stovus būtų padėti saugiai (įvykio dieną darbuotojai darbus vykdė savarankiškai, darbo vietoje (darbe) nebuvo nei tiesioginio, nei kėlimo kranų darbo vadovų).

Paminėtina, kad 2017 m. atlikdami sandėliavimo, krovos darbus net 9 darbuotojai žuvo, dar 23 darbuotojams buvo sunkiai pakenkta sveikatai. 2018 m., atlikdami minėtus darbus jau žuvo 3 darbuotojai, sunkiai pakenkta 12 darbuotojų sveikatai.

Atsižvelgdamas į nelaimingo atsitikimo darbe, įvykusio AB „Aksa“ tiltinio krano operatoriui faktines aplinkybes (akivaizdu, kad statybinės konstrukcijos elementui ar kitam santykinai didelio svorio bei matmenų **gaminiui kliudžius darbuotoją – žūtis neišvengiama!**) bei nustatytas priežastis, o taip pat į aukščiau minėtus nelaimingų atsitikimų darbe statistinius duomenis,

P R A Š A U:

Betono gaminių gamybos ekonominės veiklos rūšies įmonių vadovus, jei įmonėje yra gaminami didelių gabaritų gelžbetoniniai ar / ir betoniniai arba kiti santykinai didelio svorio bei matmenų gaminiai:

- papildomai organizuoti profesinės rizikos veiksnių minėtų gaminių transportavimo ir sandėliavimo vietose įvertinimą;
- ypatingą dėmesį atkreipti į darbo įrenginių (ypač galimai savadarbių stovų, sandėliavimo piramidžių, kitų įrenginių) atitiktį darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams;
- numatyti ir įgyvendinti prevencijos priemones, užtikrinančias, kad galimybė virsti ar / ir kristi gaminiui dėl galimos darbuotojo žmogiškosios klaidos būtų pašalinta ar bent jau minimizuota;
- modifikuoti / parengti saugių darbų atlikimo technologinių procesų ar metodų aprašus ir supažindinti su jais darbuotojus;
- atsakingai diegti veiksmingas darbuotojų veiksmų kontrolės, saugos kultūrą propaguojančias priemones;
- nuolat informuoti darbuotojus apie galimas nesaugių veiksmų pasekmes.

Lietuvos pramonininkų konfederaciją, Lietuvos statybininkų asociaciją

- pagal savo kompetenciją bei galimybes informuoti ir įspėti visus statybines konstrukcijas gaminančius darbdavius apie pavojus, kylančius darbuotojams, jei įmonėje didelių gabaritų gelžbetoninių ar / ir betoninių arba kitų santykinai didelio svorio bei matmenų gaminių sandėliavimui naudojami saugos reikalavimų neatitinkantys darbo įrenginiai.

Lietuvos profesinių sąjungų konfederaciją, Lietuvos profesinę sąjungą “Solidarumas” pagal savo kompetenciją bei galimybes informuoti narius apie:

- pavojus, kylančius darbuotojams, jei įmonėje didelių gabaritų gelžbetoninių ar / ir betoninių arba kitų santykinai didelio svorio bei matmenų gaminių sandėliavimui naudojami saugos reikalavimų neatitinkantys darbo įrenginiai;
- galimybes aktyviai dalyvauti saugos kultūros formavimo įmonėje procese, informuojant darbdavį apie galimai nesaugias darbo vietas ir/ar procesus;
- teisę atsisakyti dirbti, kai įmonėje neužtikrinama darbuotojų sauga ir sveikata.

***Gerbiamieji Kolegos,
sauga darbo vietoje – visų mūsų rūpestis!***

Lietuvos Respublikos vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

Jonas Gričius